

Déli Hírlap

FELELŐS SZERKESZTŐ
VUCHETICH ENDRE

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
PIATA J. C. BRĂTIANU 4. — TELEFON 2-52

Elégedetlen

A pénzügyminiszter azzal a tempóval, melyben az adók befolyának és ezért szigorú intézkedések foganatosítására határozta el magát. Először is minden pénzügyigazgató mellé egy-egy ellenőrt nevez ki. Ezek az ellenőrök azután megfelelő számú alellenőrt kapnak, akik az egyes pénzügyigazgatóságok területén működnek majd és kíméletlenül gondoskodnak nemcsak a hátralékos adók behajtásáról, hanem ellenőrzik azt is, hogy nem történt-e a fizetés körül valami visszaélés. Megvizsgálják a vállalatok könyveit, átkutatják az üzletmenet minden titkát és há rájönnek arra, hogy a forgalmi adónál a legkisebb visszaélés történt, nyomban kirójják a bírságot. Mi megértjük azt, hogy a pénzügyminiszter lelkiismereti kérdést csinál abból, hogy mindenki eleget tegyen adófizetési kötelezettségének és megértjük azt is, hogy az állami terhek fedezésére szükséges összegek előteremtéséről mindenképpen gondoskodni kíván. Leghőbb vágyunk, hogy az egyenlő és igazságos adóztatás elve érvényesüljön, mindenki adja meg az államnak azt, ami az államé és általában a régi adómorál diadalmaskodik az egész vonalon. Valószínűleg így gondolja a pénzügyminiszter is, a mód és az eszközök azonban, melyek segítségével ezt a célt elérni véli, nincsenek nagyon kedvünkre. Nem hisszük ugyanis, hogy a legújabb rendelkezések az adómorált szolgálják. Mert hogy ekörül valami baj van, az bizonyos. Nemcsak azok részéről, akik az adót fizetik, hanem azok részéről is, akiknek az adókat be kell hajtani. Ha nem így lenne, akkor teljesen felesleges volna, hogy a pénzügyigazgatók mellé még külön főellenőröket és ezek alá pedig alellenőröket rendeljenek. Hiszen így is minden pénzügyigazgatóságnál három igazgató működik. Az egyik az egyenes adókievetési igazgató, a másik a köztettett adókievetési, a harmadik pedig az adóbeszedési, vagy behajtási igazgató. Nem lehet az mondani tehát, hogy túl vannak terhelve a munkával. Nem is olyan nagyon régen minden pénzügyigazgatóság élén egyetlen igazgató állt és rendszeresen elvégezte feladatát. Azután jött a decentralizációs rendszer, mely a hatásköröket megosztotta és három emberre bízta azt a teendőt, amelyet azelőtt egy végzett. Most még külön főellenőrt küld a pénzügyminiszter, hogy az erősen gondoskodjék az adók behajtásáról. Mi nagyon örülünk annak, hogyha gondoskodás történik az állásnélküli intellektuelek elhelyezése érdekében, mert hiszen a kormány éppen most foglalkozik azzal a tervvel, hogy ilyen szellemi proletárnépszámlálást rendez, de talán mégsem ez a módja, ahogyan a pénzügyminiszter most a gyakorlatban hozzányúl ehhez a problémához. Mert vagy megfelel az a behajtási pénzügyigazgató, aki minden pénzügyi kerületben eddig is működött és működik, vagy nem. Ha megfelel és pontosan, lelkiismeretesen végzi tisztét, akkor nincsen szükség ellenőrré. Ha pedig nem teljesíti hivatását, akkor el kell küldeni, mert az állam pénze mégsem arra való, hogy ingyenélőket tartson. Az állam pénze az adófizetők pénze. Az állam pénze az a pénz, melyet az ország lakosai a megnehezített viszonyok között is, akárhogyan is, de előteremtettek, hogy a hivatalos gépezet fentartsák, a szükségletek fedezését nyerjenek, a tisztviselői és nyugdíjas kar megkapja a maga járandóságát és így természetesen megkapják a pénzügy-

igazgatók is. Akár kivétési, akár behajtási igazgatók. Ha tehát valaki nem teljesíti a kötelességét, akkor el kell távolítani arról a helyről, melyet nem érdemel meg. Ezért tartjuk feleslegesnek az új főellenőrök és alellenőrök rázabadtását az adózó közönség nyakára. Hiszen azzal tisztában van mindenki és így a pénzügyminiszter is, hogy

ezek az ellenőrök nem szíveségből és nem ingyen fognak ellenőrizni, hanem fix fizetésért és azokért a jutalékokért, melyeket a kirótt bírságok után kapnak. Ezeknek a fizetését pedig szintén az adózó közönség adó-filléreiből kell előteremteni. A terhek tehát nőnek anélkül, hogy az állam bevételei növekednének. Ha mindenki pontosan teljesíti

kötelességét. Pénzügyigazgatók és adózók egyaránt. Erre kell rázorítani elsősorban a szolgálatban lévő pénzügyigazgatókat, és akkor nem lesz szükség az adóellenőrök új hadára, amelynek eltartása egy reménybeli jövedelemszaporulat fejében előre megterheli az állam kasszáját. Ez pedig most is eléggé meg van terhelve.

Keresztre feszítettek és elevenen elégettek embereket a spanyol kommunisták

Valamely ország polgárháboruja annak az illető országnak a belügye és nemzetközi jog elvénél fogva ahhoz másnak semmi köze és más állam semmiképpen nem avatkozhatik abba bele. Spanyolország polgárháboruja azonban nem hagy közönyösen más államokban különböző politikai csoportokat, amelyek részben az egyik, részben a másik háborúskodó fél segítségére sietnek fegyverrel, pénzzel és más módon. Ez a körülmény tette szükségessé Franciaország részéről a semlegesség kérdésének felvetését.

Anglia, Olaszország és Portugália után most már Németország is megadta válaszát a francia kormánynak a semlegessé

ügyében tett javaslatára. A német választ Neurath birodalmi külügyminiszter tegnap adta át a francia nagykövetnek Berlinben. A jegyzék tartalmát még nem hozták nyilvánosságra. Beavatott helyen úgy tudják, hogy Németország csatlakozik a semlegességi nyilatkozathoz, azonban azt bizonyos feltételekhez köti. A feltételek körülbelül ugyanazok, amelyeket néhány nap előtt Olaszország juttatott kifejezésre. Németország azt követeli, hogy a semlegességet szavataló államokban sem pénz nem gyűjtenek, sem pedig katonákat nem toboroznak a spanyolországi polgárháboruban szemben álló harci felek bármelyike számára.

bázusa esetén a lőportornyot felrobbantják. Nem lehetetlen azonban az sem, hogy a felkelők valamely repülőgépe bombát dob a lőportoronyra és azt felrobbantja. A toronyba zárt ezeröttszáz ember állandóan remeg az életéért.

Almendrejelő városban a kommunisták harmincyole polgárt, akik a felkelőkkel rokonszenveztek, elevenen keresztre feszítettek és azután tüzet gyújtottak alattuk. A szerencsétlen emberek elevenen égtek meg. A kommunisták az utcákon garázdálkodnak és ártatlan polgárokat lövöldöznek agyon, akiknek egyetlen vétké az, hogy nem tagjai a kommunista pártnak.

A Burgosban székelő nemzeti kormány azokon a területeken, amelyek birtokában vannak, folytatja a rendszámlálást. Így rendeletet bocsátottak ki, amelynek értelmében

Spanyolországban senki nem bocsáthat áruba aranyat, vagy devizát.

A bankok kötelesek devizakészleteiket a kormánynak beszállítani. Kötelesek ezenkívül nemcsak saját értékeiket átadni, hanem még a náluk megőrzés alatt levő magánértékeket is.

A felkelőkhez csatlakozott Unamuno Miguel, a Nobel-díjas ismert nevű spanyol tudós is.

Unamuno bár közismerten szegény ember, ötezer pezétát küldött Mola tábornoknak a felkelők támogatására. A királyság idején a nyolcvanöt éves tudóst politikai állásfoglalása miatt bebörtönözték, később pedig el kellett hagynia hazáját. Csak a királyság bukása után térhetett vissza Spanyolországba és azóta Salamancában él, ahol tudományos kutatásokkal foglalkozik. Unamuno jelenlegi állásfoglalása egész Spanyolországban mély benyomást gyakorolt.

Afrikából a spanyol idegenlegió egy ezrede érkezett Spanyolországba, hogy a felkelők oldalán harcoljon.

Az ezredet Mola tábornok fogadta, aki

Izgalom Németországban egy francia beszéd miatt

A spanyolországi semlegességi kérdésel egyidejűleg azonban szemrehányás éri Franciaországot Németország részéről. A dolog eredete az, hogy Salengro francia belügyminiszter Lilleben beszédet mondott, amelynek során rokonszenvét fejezte ki a madridi kormánnyal szemben, ugyanakkor azonban heves támadást intézett Németország és Ausztria ellen.

Ez a támadás kellemetlenül befolyásolja a Franciaország és Németország közti viszonyt. A berlini lapok tiltakoznak az ellen, hogy Salengro Németország belügyeibe avatkozzék ugyanakkor, amikor a francia kormány Spanyolországgal szemben a be nem avatkozás elvét hirdeti. A német tiltakozás arra bírta a francia belügyminisztert, hogy állását helyesbítse és a dolgot úgy állítsa be, mintha beszédét a lapok nem adták volna híven vissza.

A francia sajtó függetlenül Salengro beszédétől magasztaló cikkeket közöl Németországról és örömeinek ad kifejezést azon, hogy a birodalmi kormány hozzájárul a semlegességi nyilatkozathoz. Ebben annak a jelét látják, hogy a két ország között a megértés inkább erősödik.

Rómában tegnap Ciano gróf olasz külügyminiszter fogadta Chamberlain

római francia nagykövetet, akivel a semlegességi nyilatkozatról tárgyalt. Ugy tudják, hogy azokról a feltételekről volt szó, amelyek mellett Olaszország hajlandó a be nem avatkozási szerződést aláírni. Hir szerint e tekintetben még nem jött létre megegyezés.

A madridi marxista kormány helyzete mint a harcéri helyzetből látható — nem a legrözsásabb. Azért merült fel már napok előtt a terv, hogy

valamely külföldi állam kormányát kéri fel a felkelőkkel való közvetlen tárgyalásokra.

Ugy látszik, hogy ezzel egyidejűleg a Népszövetség közbenjárására is gondolnak. A madridi kormány tárgyalásokat folytatott a spanyol népfrent vezetőivel arra vonatkozólag, hogy a felkelőkkel szemben a Népszövetség fellépését kéri. Még nem tudják azonban, hogy ezt a népszövetségi alapokmány melyik szakaszának alapján tegyék.

A madridi kormányhoz hí csapatok és a velük tartó vörösök kegyetlenkedései a spanyol nép tömegeit mindinkább a felkelők felé hajtják. Az ostromlott San Sebastianban, amelynek eleste küszöbön áll, a vörösök ezeröttszáz arisztokratát és jómódu polgárt egy lőportoronyba zárták és kijelentették, hogy a város további bom-

beszédet intézett a katonához, amelyben hangsúlyozta, hogy a győzelem már csak rövid idő kérdése.

A kormányhü csapatok az összes frontokon fokozták tevékenységüket. Ezzel akarják a felkelők sikereit ellensúlyozni.

Badajoz közelében Olivenga város minden ellentállás nélkül behódolt a felkelőknek.

Ezek a San Sebastian közelében fekvő Andoa-Inon várost is elfoglalták. A kormánycsapatok támadást intéztek Almudobar ellen, de eredménytelenül.

Cartagenában a katonaság fellázadt a kormány ellen. A polgári lakosság is a felkelőkkel rokonszenvez. Cartagenában vannak a haditengerészet hajógyárai és

igen nagyjelentőségű volna, hogyha Cartagenát a felkelők magukhoz ragadnák.

Saragossa irányában a kormánycsapatoknak sikerült megvetniük a lábukat és megszállották a város felé vezető vasúti pályát is.

A felkelők Burgosban székelő vezérkarának főnöke jelentést adott ki a hadihelyzetéről. E szerint a kormánycsapatok tüzérése a guadarramai fronton eredménytelen maradt. A felkelőknek sikerült elfoglalni Andoint, ahol igen jelentős hadiszármányra tettek szert. Asturiában a felkelők nyolcadik hadosztálya Oviedotól Gijon felé indult és tért nyert.

Az aragoniai fronton helyi siker

rek után a kormánycsapatokat dél felé szorították.

A felkelők délen tartják eddigi összes hadállásaikat. Cordobában, Malagában és Granadában a felkelők helyzete változatlanul jó.

Az angolszászi kommunisták nyíltan kifejezték rokonszenvüket a madridi kormány iránt. Az angolszászi kommunista párt Manchesterben kongresszust tartott az összes szónokok követelték a madridi kormány támogatását. Politiki kommunista vezér kijelentette, hogy abban az esetben,

ha Spanyolországban a felkelők győznek, Franciaországban még karácsony előtt kitör a polgárháború.

Negyvennyolc óra alatt el kell hagynia Franciaországot a párisi spanyol katonai attasénak és családjának mert a felkelőkhez csatlakozott

Berlinben tegnap este hivatalos kommuniké adtak ki, amely szerint a francia kormány közölte a német birodalmi kormánnyal a spanyol semlegességi nyilatkozat tárgyában Franciaország és Anglia között történt megállapodást és felhívta Németországot a csatlakozásra. Németország az egyezményhez való csatlakozása esetén megtiltja a fegyvereknek, löszereknek, hadihajóknak, repülőgépeknek és mindenemű hadfelszerelési cikkeknek Spanyolországba, a spanyol gyarmatokra és spanyol Marokkóba való szállítását. A német kormány a semlegességi nyilatkozathoz való csatlakozását azonban a következő feltételekhez köti:

1. A spanyol kormány adja vissza az általa lefoglalt és személyszállításra szolgáló német repülőgépet.

2. Valamennyi ország, amely hadianyagok gyártásával és repülőgépek építésével foglalkozik, vállaljon hasonló kötelezettségeket.

3. Önkéntes csapatoknak Spanyolországba való utazását szintén el kell tiltani.

A párisi spanyol nagykövetség volt katonai attaséja Antonio Barosso őrnagy nemrég lemondott és a felkelőkhez csatlakozott. Salengro belügyminiszter most Barosso őrnagyot kiutasította Franciaország területéről és kötelezte, hogy családjával együtt negyvennyolc óra alatt hagyja el az országot.

Ugyancsak kiutasította Salengro a bayonnei spanyol konzult és alkonzult is, akik szintén lemondtak és a felkelőkhez pártoltak. Ezek a kitiltások nagy feltűnést keltenek és a jobboldali lapok támadják a belügyminisztert, akinek szemére vetik, hogy a madridi kormány nyomására cselekedett.

A Badajoz közelében levő Merida városba nagyobb kormánycsapat érkezett azzal az utasítással, hogy kísérelje meg Badajoz visszafoglalását. Ugyanakkor Badajozból a felkelők nagyobb csapata indult meg Merida felé. Bizonyosra veszik, hogy

a két város között hamarosan nagyobb ütközetre kerül a sor.

San Sebastian elfoglalása sokkal nehezebbnek mutatkozik, mint azt eleinte gondolták. A város elestének tüzérése előkészítése még több napot vesz igénybe.

Gibraltárba tegnap megérkezett a Venezia nevű angol hajó, amely Spanyolországból huszonöt angol alattvalót hozott. Ezeknek elbeszéléseiből kitűnik, hogy,

azokban a városokban, amelyek a kormánycsapatok kezén vannak, borzalmas állapotok uralkodnak.

Almeirában a kormánycsapatok számos előkelő polgárt tartóztattak le. Ugyancsak sok tuszt szednek Bilbaóban is. Ebben a városban a tuszokat egy benzinkutatóba zárták. A várost állandóan bombázzák a felkelők hajói. Könnyen megtörténhetik, hogy az egyik bomba eltalálja a benzinkutatót és ebben az esetben a szerencsétlen emberek ott lelik halálukat.

Santander városát bombázzák a felkelők. A város ellen rövidesen általános ostromot intéznek.

A madridi kormánynak nincsen inyére, hogy a külföldi lapok pártatlanul írják a felkelők csapatainak győzelmeiről. Erre való tekintettel az összes külföldi lapokat ki-

A megbízhatatlanokat hajóra rakiák és a tengerbe süllyesztik

Pertignanba szakadatlanul érkeznek Spanyolországból a menekültek, akik borzalmas dolgokat beszélnek. Barcelónában és a többi katalóniai városban az utcák képe rendes, csak rengeteg fegyveres ember mozog azokon.

A papok, jómódu polgárok és előkelő személyiségek tömeges kivégzése tovább folyik. A kivégzettek száma több százra rug.

Kivégezték a leridai püspököt, a Lerroux-kormány volt kormánybiztosát, továbbá a Hispano-Suisa autómobilgyár vezérigazgatóját is. Ezeket a kivégzéseket a kormány engedélye nélkül a milícia tagjai végzik, akik rajtaütésszerű razzákat rendeznek. A terror olyan nagy, hogy már a szakszervezetek is megsokalták a kegyetlenkedéseket. Az anarchista szövetség is tiltakozott már a tömeg garázdálkodása ellen. Biztosra veszik, hogy

a polgárháború befejezése után véres összeütközésekre kerül a sor a kormány csapatai és a feljöttlen elemek között.

Az ékszerrelváj Ramea és Julia eckélyjelenete egy tátrai szállodában

Az iglói csendőrség letartóztatott a Tátrában egy Schloss Frigyes nevű németországi kereskedősegédet és állítólagos feleségét, Schmidt Margit müncheni masszmódeányt. Az állítólagos házaspár ékszer-tolvajlásban specializálta magát és külön-

tiltották Madridból.

Riquelme tábornok a kormánycsapatok fővezére lemondott állásáról és visszatért Madridba.

A burgosi nemzeti kormány jegyzéket intézett a francia kormányhoz, amelyben tiltakozik az ellen, hogy a francia Nemzeti Bank átveszi a spanyol Nemzeti Banknak a madridi kormány által kiszállított aranykészletét. Hangsúlyozza a jegyzék, hogy

Spanyolország népének hetvenhat százaléka a felkelőkkel rokonszenvez.

A nemzeti kormány közlést adott ki, amely szerint a kormánycsapatok a harcban mérges gázokat használnak. Ebben az ügyben jegyzéket intéznek az összes külföldi kormányokhoz, amelyeknek tudomására hozzák a madridi kormány eljárását.

Arra vezethető vissza a barcelónai kormánynak az a törekvése, amely szerint a felkelőkkel békét akar kötni, hogy leszámolhasson a terroristákkal.

Hendayeből érkezett jelentés szerint a vörösök augusztus 14-15-re virradó éjszaka

háromszáz fellázadt csendőrt, nyolevan tengerészt és több polgári személyt két kisebb hajóra raktak, a hajókat megfúrták és elsüllyesztették.

A szerencsétlen emberek valamennyien a tengerbe fulltak. Huszonkét tengerésztisztet agyonlőttek.

A madridi kormány Malorca szigetén újabb csapatokat szándékozik partra szállítani. Hir szerint az eddigi kormánycsapatokat a felkelők megsemmisítették.

Tokióban a munkásszindikátusok gyűjtést indítottak a madridi kormány javára. Mikor a kormány erről tudomást szerzett, a belügyminiszter rendeletileg megtiltotta, hogy akár egyik, akár a másik fél javára gyűjtsenek.

sen az előkelő furdóhelyeken működött. A csendőrség régebben figyelte őket, azonban csak a tátrai szálló egyik tisztviselőjének ébersége vezette helyes nyomra őket. A csendőrség, amikor már kellő bizonyítékok voltak kezében, megjelent a tátrai szállodá-

ban, ahol a tolvaj házaspár lakott, hogy hátkutatás tartson. Amikor bekopogtattak gyanúsított férfi lakásán, az ékszerrelváj villámgyorsan szobája erkélyén termett és az ékszereket tartalmazó kazettát átdobta barátjának a szomszédos szoba erkélyére. Azután ajtót nyitott a csendőröknek és bitos fellépéssel, önértés hangon utasított vissza az ékszerlopás vádját.

A csendőrök átkutaták a szobát, de semmit sem találtak. Azután a szomszéd szobáján kopogtattak, hogy az „előkelő nem vendég” feleségének lakásában is szénezzenek. A két erkélyen ekkor ugyanaz jelenet ismétlődött meg fordítva. A nő dobta át az ékszeres kazettát a csendőrök a szobájában sem találták meg a keresett ékszereket.

Az eredménytelen hátkutatás után még éppen távozni készültek, amikor jelentkeztek náluk a szálló egyik tisztviselője és közölt a csendőrökkel, hogy szemtanúja volt a „erkélyjelenetnek”. A csendőrök visszatek a szélhámospárhoz és most már nem volt nehéz megtalálni az ékszeres kazettát. A szélhámospár még ekkor sem adta fel játszmát. Azt állították, hogy az ékszerhez semmi közük, nem az ő tulajdonuk s így biztosan a szoba előző lakója hagyta hátra. Ez az egygyűi védekezés azonban már nem segített rajtuk. Letartóztatták őket s a kőcsei bíróságra szállították.

Megválasztották Debreczeni István utódát

Debreczeni Istvánnak, Timisoara református lelkésze történt megválasztásának megüresedett a satumarei lelkészi tisztsége, amelyet addig ő töltött be. Az új lelkésze megválasztását vasárnapra tűzték ki és ez a választáson a hívők összesen 806 szavazatot adtak le. Ezekből Kiss Bertalan orvosegyházkerületi belmissziós titkár 349, Mogyorós Sándor bochisi lelkész 200, Kürthy Károly halmeui lelkész 181, Papp Zsigmond satumarei segédlelkész 9 szavazatot kapott, míg a többi szavazat elarozódott. Tekintettel arra, hogy a pályázók közül az első választás alkalmával egyik sem nyerte el az abszolút többséget, tegnap megismételték a szavazást és a Kiss és Mogyorós között végbement pótválasztás Kiss Bertalan nagy többséggel megválasztották. Debreczeni utóda a satumarei lelkészi tisztségben így Kiss Bertalan lett.

Korpahamisítás a Prochaska-malom terhén

A helybeli Prochaska-malom igazgatóság különböző belföldi és külföldi ügyfeleit egyre-másra kapta a panaszokat, hogy a malom által szállított korpa nagyrésze hamisított. Gross Imre igazgató erre rendőrséghez fordult és a vizsgálat megindítását kérte. A rendőrségnek sikerült is megállapítani, hogy a hamisítás már 1934 óta folyik és azt az egyik bánási malom üzemelemtől a Prochaska-malom beszerzte a korpát. A vidéki malom a zsákokat kétharmadrészen fűrészpórral, egyharmadrészen pedig korpával töltötte meg és ezzel több száz ezer leies kárt okozott a Prochaska-malomnak. Az ügyben még folynak a kihallgatások és valószínű, hogy a korpahamisítás ügyével kapcsolatban feltűnésteltető letartóztatások történnek.

**Az építési szezonra ajánlunk
I-a cavaráni meszet
tordai cementet
gipszet, nádat, fedő- és szigetelő-
lemezeket, fedő-palát**

ii. Reiter Simon

Piața Asanești 1

Telefon 238

Elvált kacér feleségétől mire ez leöntötte vitriollal

Bácskában levő Nagyzerzsebetfalva községben Korda Sándor evangélikus feleség néhány hét előtt elvált a feleségétől. A házastársak nyolc évig éltek együtt, de házasságuk állandóan boldogtalan volt. Az asszony házastársasága és a férfiakkal való kacérkodása a lelkész élet valóságát pokollá változtatta. Végső válságra határozta el magát és a szabadkai törvényszék az asszony hibáiból ki is mondta a válást. Korda Sándor elválása óta a falu vendéglőjében étkezett. Amikor hétfőn este

vacsora után hazafelé tartott, a sötétben hirtelen elébe toppant egy nő és egy nagy üvegből vitriolt öntött az arcába. A merénylet következtében a lelkész elvesztette mindkét szemé világát, ezenkívül pedig az arcán is súlyos sérüléseket szenvedett. Segélykiáltásaira előrohantak a környező lakók, akik a menekülő merénylőt asszonyt elfogták. Kiderült, hogy a merénylő a lelkész elvált felesége, akit a csendőrség letartóztatott. A súlyosan sérült Korda Sándort a szabadkai kórházba szállították.

Attért a város ingyenes moziigazgatója filmszakmáról az építészeti szakmára és ő ellenőrzi az új kulturpalota átalakítási munkálatait

A város ideiglenes bizottsága tegnap délután tartott ülésén ismét foglalkozott a városi mozik ügyével. A városi mozik közül a multból annyi baj van, hogy a megoldás és orvoslás felőli tanácskozás ideiglenes bizottság ülésein állandóan napirenden van. Biraescu George ingyenesen igazgatta a városi mozikat, azonban amit ezen a címen a város megkarított, azt más téren ezerszeresen szette rá. Igen hátrányosak voltak azok a szerződések, amelyeket a volt moziigazgató az egyes filmvállalatokkal kötött. Hogy csak egy példát említsünk: itt van a Taras Bulba című monumentális orosz film, amely

egy héten keresztül telt házak mellett ment és mégis mindössze 1500 lei jövedelem volt utána a pénztári eredmény.

Azokban a Taras Bulba még a védelmező filmek közé tartozott, mert volt akárhány film, amelyekre a mozi befizetett. Biraescu Georgenek a mozi-irrektor állásból való menesztése és a Rozavescu Cornelnak a mozi vezetésével való megbízása után a városi mozik felügyelő bizottsága elhatározta, hogy a filmköleszést új alapokra fekteti. A bizottság javaslata alapján a város vezetősége most úgy döntött, hogy

a filmvállalatoknak a kölcsön-díjat nem a nyers, hanem csak a tiszta jövedelemből fizeti meg

az esetenként megállapítandó százalékos szerint. Ez igen jelentős lépést jelent a takarékoság útján, mivel Biraescu George a filmek százalékat a nyers bevétel összegéből fizette. Az új kulcs-hoz a legtöbb filmvállalat már hozzájárult.

A mozi bizottság tervet dolgozott ki a mozik napi költségeinek apasztására. Ezt részben a személyzet csökkentésével, részben pedig a dologi kiadások redukálásával érik el.

A Capitol-mozinál a napi kiadást 7000 leiről 4000 leire, az Apollónál pedig 4000 leiről 3000 leire szállítják le.

Az ideiglenes bizottság ezt a tervet elfogadta. Tegnap kellett volna dönteni a Western-Electric vetítógép megvételéről, amelyért a város jelenleg kölcsön-díjat fizet. Minthogy azonban a kérdés tanulmányozására kiküldött bizottság nem készítette el még jelentését, a döntést a jövő ülésre halasztották.

Legközelebb foglalkozik a város vezetősége Biraescu George volt moziigazgató lakásügyével is.

Biraescu ugyanis a mozi ingyenes igazgatása mellett behurcolkodott a Capitolban levő igazgatói lakásba.

Ezért a lakásért nem fizetett semmi lakbért, holott, ha az ingyenes igazgató elve tisztán érvényesült volna, akkor neki ezért a lakásért fizetnie kellett volna. Nem fizetett lakbért, de nem fizet ma sem, amikor már nem igazgatója a mozinak. A lakásban még mindig bent van. A mozi bizottság most azon a nézeten van, hogy Biraescu Georgenek a lakásért fizetnie kell és ez a bevétel is emeli a mozi jövedelmét. A helyzet fonákságát emeli még az is, hogy ennek a lakásnak még a villanyvilágítását is a város fizeti. Valószínű, hogy

Biraescut az őt meg nem illető lakásból kiköltöztetik és azt lakbér ellenében valamely ma-

gasabbrangu városi tisztviselőnek adják ki.

Biraescu George moziigazgatói dicsőségének megszűnésével nem maradt állás nélkül. Annak ellenére, hogy már ötven éves és a fennálló törvény értelmében negyvenkét esztendőnél idősebb személy nem nevezhető ki köztisztviselőnek és annak ellenére, hogy a költségvetés alapján ebben az évben a városnál új kinevezés nem eszközölhető,

a város mégis kinevezte Biraescu Georget másodosztályú hivatalfőnöknek.

Az új hivatali főnök részére munkakört is kellett teremteni és Biraescut megbízták a Ferdinand-szállónak kulturpalotává való átalakítási munkálatainak ellenőrzésével. Kinevezését azonban Pop Amos volt moziigazgató megtámadta a helyi revíziós bizottságnál és felebbezésében kifejtette, hogy a kinevezés minden törvényes alapot nélkülöz. A revíziós bizottság a felebbezést még ebben a hónapban tárgyalja.

Maniu ma a fővárosba érkezik és tanácskozik a párt vezetőivel

Politikai körökben nagy érdeklődéssel figyelik azokat a tanácskozásokat, amelyek Bucurestiben a nemzeti parasztpárt egyes vezetőfőfiai között folynak. Ugy tudják, hogy a nemzeti parasztpártban újabb ellentétek merültek fel a vezetők között és ezek a tárgyalások a helyzetet kívánják tisztázni. Tegnap bekapcsolódott a tárgyalásokba Mihalache is, aki megérkezett a fővárosba és nyomban megbeszélést folytatott Madgearuval, Potarcával és Chelmegeanuval. Ma oda érkezik Maniu is, aki

Mihalacheval, Lupuval és Madgearuval fog a mai nap folyamán tanácskozni. Nemzeti parasztpárti körökben hangoztatják, hogy a pártban teljes az egység és a tanácskozások a párt újabb politikai harcát készítik elő. A párt egységét látszik bizonyítani az is, hogy Mihalache tegnap délután vendégül látta a fővárosban tartózkodó pártvezetőket is, köztük Luput és Calinescut is, akiről azt híresztelték, hogy Mihalache utasításai ellenére személyes mozgalmat kíván indítani a párt taktikájának megváltoztatására.

Elkészült a csendőrmester bűnlajstroma amelyben zsarolástól rablásig számos bűntény szerepel

Megirtuk, hogy a Bucuresti-i Serban Voda nevű külvárosi negyedben súlyos visszaéléseket követett el a csendőrőrs Mihalache Ion nevű parancsnoka. Az Unversul jelentése szerint most állítják össze a csendőrmester bűnlajstromát, mely telve van rablással, csalással, zsarolásokkal. Mihalache Ion őrmester mindenkit megszarolt, ki

az „inspekciók” során utjába került. Legutóbb kártyásokat talált a Stoian-korcsmában, leült közibük, aztán belemarkolt a bankba és a pénzzel nevetve eltávozott. Az is megállapítást nyert, hogy Neata Stefan nevű ismert gonosztevővel összefogott a giurgiui tehervonatok kifosztására. Kölcsönöket vett fel a falusiaktól, árut kért a ke-

A szépség mindig győz!

és minden okos asszony megtalálja a módját annak, hogy a szépség hatalmát megfelelően felhasználja. A létért való küzdelemben mindig a szép és kellemes külsejű van előnyben.

Hölgyeim! Fokozzák természetadta bájukat, ápolják szépségüket, tegyék kellemessé külső megjelenésüket és a siker biztos! A „Prof. Dr. Veress-féle Cremeben” minden hölgy megtalálja bőrének legjobb ápoló és szépítő szerét, mert ez a Creme nem tömeggyártmány, hanem tudományos alapon, a nagyhirű egyetemi tanár pontos utasításai alapján készítik. Próbálja ki azonnal! Csodálatos eredményt fog elérni! **Kapható Gea-Krayernél, Timișoara I., Piața I. C. Brătianu.**

reskedőtől mindenről hivatalos „bont” adott. Bátorságában odáig ment, hogy levelet írt Moga Traian kertésznek, kitől virágcsokrot zsarolt! Ezzel, hogy nevenapja van az őrnagy kisleányának. Kiderült, hogy ezredesét is megcsalta, ki havi 500 leit utaltatott kezéhez, hogy édesatyja sirját gondozza. Mihalache őrmester az 500 leiket minden hónapban elikkasztotta, elmulatta és szabályszerű idézéssel hívta be az őrsparancsnokságra a neki tetsző leányokat és asszonyokat. Az Unversul felteszi a kérdést: Miként volt lehetséges, hogy e szörnyeteg hosszú időn át szolgálatban maradt? — s az eljárás kiterjesztését kéri azokra, akik hanyagságukkal elnézték a türhetetlen állapotot.

Erőszakra erőszakkal felelnek a zsidók

Palesztinában a helyzet igen súlyos. A zsidó lakosság körében egyre nő a nyugtalanság. A hatóságok minden kísérlete az arab forradalom megszüntetésére kudarcot vallott. A zsidók most már sok helyen az arabok erőszakoskodásaira erőszakkal válaszolnak. Jaffa közelében zsidó fiatal emberek rálöttek egy személyvonatra, amelynek utasai kizárólag arabok voltak. A palesztinai zsidók tegnap Jeruzsálemben nagygyűlést tartottak, amelyen foglalkoztak a belpolitikai helyzettel. Határozati javaslatot hoztak, amelyben követelik, hogy a hatóságok járjanak el erélyesen a rendbontó arabokkal szemben. Kimondották azt is, hogy az angol főbiztost küldöttségileg keresik fel és az arabokkal szemben erélyes intézkedéseket fognak követelni. Tiltakozni kívánnak az ellen is, hogy a kormány minden igérete ellenére megtiltotta a zsidóknak további palesztinai bevándorlását. Végül elhatározták azt is, hogy felhívást intéznek az arabokhoz, akiket felszólítanak, hogy éljenek a zsidókkal békés egyetértésben. Jaffában a hatóságok megtiltották a lakosságnak, hogy éjjel elhagyja a lakását. Mindenféle politikai gyűlés megtartását betiltották.

ELHALASZTJAK A NÉPSZÖVETSEGEK SZEPTEMBERI KÖZGYŰLÉSÉT. Londoni jelentés szerint valószínű, hogy a Népszövetségnek szeptember 18-ra összehívott közgyűlését elhalasztják. Az elhalasztást a világpolitikai helyzettel hozzák összefüggésbe. A venol népszövetségi főtitkár tegnap Londonba érkezett és nincs kizárva, hogy utazása a Népszövetség közgyűlésének elhalasztásával áll összefüggésben.

Állandó nagy raktár
elsőrendű kivitelű fehér
zománcozott és fekete
tűzhelyekben
leszállított árak mellett
JUNGINGER

Timișoara „I. Timocului-u. 2. Kovács-patika mellett

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Romániában:

Megénosoknak egy hónapra 70, negyed-
évre 200, félévre 380, egész évre 750 lei
Nyugdíjasoknak egy hónapra 60, negyed-
évre 160, félévre 300, egész évre 600 lei.
Vatóságoknak, közhivataloknak és köz-
üzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak
egy évre 1000 lei.

Magyarországon:

Megénosoknak egy hónapra 4, negyed-
évre 10, félévre 20, egész évre 40 pengő.
Nyugdíjasoknak egy hónapra 3, negyed-
évre 8, félévre 15, egész évre 30 pengő.

Telefon:

—52, este 10 óra után 14—69 vagy 2—49

A „Temesvári Zeitung” nyomdá-
nyomása

Patikák éjszakai szolgálata

Augusztus 17-től, augusztus 23-ig váro-
sunkban a következő gyógyszerárak tartan-
ak éjszakai szolgálatot:

Az I. kerületben a Sf. Ion-utcában levő
Irgalmasok-gyógyszertára.

A II. kerületben a Badea Cartan-téren levő
Maszalis-gyógyszertár és a Stefan cel Mare-
uton levő Zeiner-gyógyszertár.

A III. kerületben a Küttl-téren levő Roxin-
gyógyszertár.

A IV. kerületben a Scudier-téren levő Csil-
lag-gyógyszertár.

Az V. kerületben Kőváry-Chioreanul
Iosif gyógyszertára és Fratelián Panajoth
Erno gyógyszerára állandó éjszakai szolgál-
latot tart.

Telitalálatot ért el

ismét az Universul. Ilyen mesteriövé-
sekkel akár az olimpiáson is indulhat-
t volna, bizonyára bajnokságot nyert
volna. Eddig ugyanis intézményeket
vagy embereket pecézt ki és ezeket
sütötte az irredentizmus bélyegét, most
azonban szorgos kutatás és nem kis fej-
tőzés után kitalálta, hogy házak is le-
hetnek irrediták. Azt írja ugyanis leg-
újabb számában, hogy Bradon a tele-
fontársaság központja egy Pflug Péter
nevű német ember házában van el-
helyezve. Ez tühéretlen, mert ez a
Pflug irredenta. Követeli az illetékes
hatóságoktól, hogy a telefonhivatalt
sürgősen helyezék el egy román házá-
ba. Idővel talán magyarázatát kapjuk
annak is, hogy milyen kapcsolatban van
egymással a telefonvezeték és a telek-
könyv, mert a mi technikai ismereteink
szerint a telefonösszeköttetés milyensé-
ge nem függ attól, hogy a ház tulajdo-
nosa, akinél a központot elhelyezték,
milyen nemzetiségű. Azonban lehet,
hogy az Universulnak van igaza. Ha
van, aki elhiszi...

**ISKOLAI ELŐADÁSOK KEZDETE SZEP-
TEMBER 15.** A közoktatásügyi miniszter
rendelete értelmében a középiskolák első
osztályaiba lépő tanulók felvételi vizsgáit
szeptember 1 és 10 között tartják meg. Az
előadások szeptember 15-én kezdődnek.

— **Sirkőszentelés.** Néhai jáki Tóth
Aladár postafőellenőr diszes siremléke
a III. kerületi katolikus temetőben el-
készült. A siremlék felszentelése csütör-
tökön, augusztus 20-án délután öt óra-
kor megy végbe.

— **Lelki gyakorlatok a Bessenyei-telepen.**
A Katolikus Népszövetség kezdeményezésé-
re Péter Ágoston a Bessenyei-telepen
három héten át lelki gyakorlatokat tartott a
magyar iskolásgyermek részére. A lelki-
gyakorlatok vasárnap, a hó 23-án fejező-
nek be és ebből az alkalomból Frigyer
Iván plébános ünnepi nagymisét mond,
amelynek keretében a lelki gyakorlatokon
résztvevő gyermekek gyónáshoz és áldozás-
hoz járulnak. A mise alatt ugyancsak az is-
kolásgyermekek kara énekel.

Zöld Zoltán, a dalköltő iskolaigazgató elhagyja a Bánságot és a Szilágyságba megy

Zöld Zoltán tormaci református is-
kolai igazgató-tanító és egyházközségi
kántor hosszú időn keresztül értékes
munkása volt a Bánságban a magyar
dalkulturának. Meleg szeretet fűzte
Tormac községhez, amelynek szülőtte
volt és oklevélnek megszerzése után
minden vágya az volt, hogy odahaza
működhesse és saját közsege kulturá-
jának emelése körül dolgozhassék. Ti-
zennyolc esztendő előtt lépett a tanítói
és kántori pályára és ebből az időből
egy esztendő Lugojon, tizenhetet pedig
Tormacon töltött. Mint igazgató-tanító
a rábizott iskolát példásan vezette, mint
kántor pedig a hívek legnagyobb meg-
elégedésére töltötte be tisztségét. Az is-
kolán és a templomon kívül sokat fára-
dozott a tormaci magyar dalkör körül,
amelynek karnagya volt. Mint ének-
pedagógus megmutatta, hogy helyes
vezetéssel a napi munkában kifáradt
földművesekből és munkásokból álló
falusi dalkört is lehet magas nívóra
emelni. Az általa vezetett tormaci ma-
gyar dalkör a vidéki dalárdák legelső
sorába emelkedett és teljesítményei
mindenkor értékesek voltak. Az éneken
kívül a dalkör a műkedvelői színját-
szást is művelte és Zöld Zoltán nemcsak
a darabokban előforduló énekszámokat
tanította be, hanem rendezője is volt

a szindaraboknak, amelyeknek sikere
érdekében nem riadt vissza a hetekig
tartó és a késő éjszakai órákba bele-
nyúló próbától. Zöld Zoltán ezenkívül
még kiváló dalköltő is. Mások és saját
szövegeit sikerrel zenésítette meg és da-
laival, ahol azokat a magyar közönség
megismerte, mindenütt tetszést és
diadalt aratott. Néhány esztendő előtt
városunkban tartott szerzői estéjén a
közönség meleg ünneplésben részesi-
tette.

Érzékeny vesztesége a bánsági ma-
gyar kulturának, hogy Zöld Zoltán
munkásságáról le kell mondania. Azt az
értéket ugyanis, amelyet Zöld Zoltán
működése jelent, felismerték másutt is
és igyekeztek azt a maguk részére bi-
zosítani. A közelmúltban több erdélyi
várostól is kapott meghívást igazgató-
tanítói és kántori állásra. A meghívások
közül Zöld Zoltán Careimare város re-
formátusainak hívó szavára hajlott és
elfogadta az ott felkínált állást. Ezzel
egyidejűleg lemondott tormaci állásá-
ról, amelynek betöltésére az ottani re-
formátus egyház már legközelebb pá-
lyázatot hirdet. Zöld Zoltán careimarei
állását szeptember elsején foglalja el.
Eltávozása előtt a tormaci református
egyházközség lelkes bucsuünnepet ren-
dez a tiszteletére.

— **Magyar kertünnepély Oravitán.** Az
Országos Magyar Párt oravitai tagozatának
közmuvelődési osztálya augusztus 22-én,
szombaton este kilenc órai kezdettel a Lö-
vészkertben műsoros és táncal egybekötött
kerti ünnepélyt rendez. A műkedvelők Va-
szary János két tréfáját adják elő, Kádár
Margit operettrészleteket énekel, Bálint
Kálmán pedig Ady Endre, Mécs László és
Reményik Sándor verseiből szaval. De-
mény P. magánjelenettel szerepel. A mű-
sört zeneszámok egészítik ki. A kertünnepé-
lyen a tánczenét jazz-band és cigányzene-
kar szolgáltatta. A beléptidij személyenkint
22 lei. A közönséget ezuton is meghívják.

— **A francia vezérkari főnök eluta-
zott Lengyelországba.** Gamelin tá-
bornok francia vezérkari főnök, aki
több napon keresztül Varsóban tartóz-
kodott, visszautazott Párisba.

— **Az új lipovai katolikus egyháztanács.**
A lipovai katolikus egyházközség most vá-
lasztotta meg új vezetését, amely le is
tette már a hivatali esküt. Elnök Sch war z
Mátyás lett, alelnök Schram Miklós, ügyve-
zető alelnök Ladányi László, pénztáros Mar-
tin Károly, gondnok ifj. Grünwald János,
titkár ifj. Bormann György, ellenőrök Fül-
linger János és ifj. Abel Jakab. A választá-
mányba Buschmann András dr., Matogow-
ki Gyula dr., Rollinger György, Eclert Pé-
ter, Krástl Mátyás, Dörner Mihály, Hubert
András kerültek, míg póttagoknak Focsan
István, Szauer Jánost, Grünwald Antal, ifj.
Koch Ferencet, Rohr Ferencet és Gelez
Jánost választották meg.

— **Lakók jegyzéke — románul.** A
rendőrség rendelete értelmében az özs-
sege háztulajdonosok három napon be-
líli házaik kapubejárata alatt a lakók
névjegyzékét románul feltüntető táblá-
kat kötelesek elhelyezni. A táblákon a
következő adatokat kell feltüntetni: a
lakó neve és foglalkozása, a lakás ajtó-
száma és az esetleges albérlők neve. A
rendelet kerestülvitelét a rendőrség
közzei fogják ellenőrizni.

— **A sannicolaul-marei kórház sebé-
sze nyugalomban.** A közegészségügyi
miniszterium Simon Gyula dr. főor-
vost, a sannicolaul-marei állami kórház
sebészeti osztályának vezetőjét a szol-
gálati korhatár elérésére való tekintet-
tel nyugdíjazta. Simon Gyula dr. kiváló
sebész, aki magának megyszerzte is-
mert nevet szerzett.

— **Erettségi találkozó!** A piarista gimná-
ziumban 1921-ben erettségizett és Magyar-
országon élő diákok a hó 22-én Budapesten
15 éves találkozó tartanak. Szeretettel meg-
hívják itt élő, volt osztálytársaikat is. Le-
velbeni megkeresések Endrei László, Buda-
pest, Szapáry-utca 29, vagy Becsky István
Timisoara I., Caruso 3, küldendők.

* **A beiratások a IV. kerületi római kato-
likus elemi fiúiskolában** az új tanévre szept-
ember 1—10-ig, délelőtt 9—12-ig és délután
4—7 óráig az új iskolában tartatnak. Az I.
osztály tanulónak keresztlevelet, születési
anyakönyvi kivonatát és oltási bizonyít-
ványt be kell mutatniok.

**ÖNÁLLÓ MAGYAR LISTA A MEZŐ-
GAZDASÁGI KAMARAI VÁLASZTÁSON**
Odorheiu megye magyar gazdái a közel-
mezőgazdasági kamarai választáson önáll.
listával vesznek részt. A Magyar Párt ottai
tagozatának intézőbizottsága elutasította
liberális párt pakumosa ajánlatát, mert ne-
vette figyelembe a magyarságnak a megye-
ben való számarányát.

— **Az angol külügyminiszter szabadság-
véget ért.** Eden angol külügyminiszter be-
fejezte nyári szabadságát és tegnap vissza-
érkezett Londonba. Eden újból átvette hiva-
talának vezetését.

— **Megmarta a dísznő — meghal-
t.** Sag községben néhány nap előtt özveg-
Jung Marianna hetven esztendőes asz-
szonyt dísznőetetés közben az egyik
lőcso megharapta a lábán. Az asszon-
y a sebet elhanyagolta, aminek követke-
ztében vérmérgeződést kapott, amely halá-
lát okozta. Halálát férjzett leánya é-
veje gyászolja.

— **Leendő anyáknak kellő figyelmet ke-
fordítaniok arra, hogy bélműködésük ren-
ben legyen, ami legegyszerűbben a régiót-
közismert-tormézetes „Ferenc József” ke-
serűviz használatával — reggel, éhgye-
morra egy fél pohárral — érhető el. Orve-
sok ajánlják.**

— **Aszfaltozzák a Vadászerdőbe ve-
zető utat.** A város vezetősége elhatáro-
ta, hogy a Vadászerdőbe vezető uta-
aszfaltoztatja. Az e célra hirdetett
árnyajtás a Via utépitési részvénytár-
saság nyújtotta be a legolcsóbb ajánlá-
latot, amelyben vállalkozott a munkála-
toknak 938.000 leierűt való elvégzésére.
Mihelyt megérkezik a miniszterium jé-
vähagyásai, a munkálatokat azonna-
n megkezdik.

* **Wachsmann Alvin dr. ideg- és belgyé-
gyász rendeléseit újból felvette. Belváros-
Német ház.**

— **Házasságok.** Az anyakönyvi hivatalban
tegnap a következő házasságkötések törté-
tek: Kovrig János és Kincses Anna, Suchi
George és Fekete Mária, Brems Ernő és
Mandovics Magdolna, Deutsch Sámuel és
Junger Eva, Bolosiu Nicolae és Balkmaj
Persida, Tapardea Iosif és Klein Anna.

— **Új kutakat fúrnak a vízvezeték ré-
szére.** Az idei forró nyár szükségessé
tette a városi vízvezeték régen tervezett
fejlesztését. A városi vízvezetéki vállala-
több új kut fúrását tervezi és Z b e g a r
Vasile vízvezetéki igazgató a város veze-
tőségének tegnapi ülésén előterjesztés-
tett a kutfurásokra szükséges terület
megvásárlására vonatkozólag. Összesen
négy hold földre van szükség Urseni közsé-
ség határában. A tulajdonos holdankint
húszezer leit kér. A város ideiglenes bi-
zottsága megbízta Zbegan Vasile igazga-
tót, hogy a földterület megvételére vo-
natkozó tárgyalásokat folytassa.

Sürgősen eladó!

Antik szekreter 6500 lei, két Ady-portré 500 lei, nagy ovális
Biedermeier-asztal 1600 lei, Schwerák, Macedonsky,
Tibor, Ceglocioff és több hies festő képei
a legolcsóbb áron kaphatók.
Cím a kiadóhivatalban.

Áruba bocsátotta menyasszonyát majd megszökött a finom vőlegény

A beregszászi csendőrség nem mindennapi bünyűben indította meg a nyomozást. Egy beregszászi fiatalember hosszabb idő óta udvarolt szíve választottjának, de mert egybekelesüket a valláskülönbség miatt ellemezte családjuk, elhatározták, hogy Kassán telepsznek meg és közös lakásba költöznek. Amíg volt pénzük, addig tartott a szerelem, mikor azonban hasztalan próbálkoztak álláshoz jutni és pénzük kifogyott, a vőlegény kényszerítette a leányt, hogy futó kalandokkal keresse meg kenyerüket. Kas-

sáról a Tátrába költöztek, ott a leány álláshoz jutott, de csak keveset keresett, úgyhogy vőlegénye kényszerítésére folytatta kassai mesterségét is. Amikor a szerencsétlen leány viszontagságos hetek után visszerült Beregszászra, első dolga volt, hogy feljelentést tegyen a vőlegénye ellen. A csendőrök a menyasszonyával kereskedő fiatalembert elő akarták állítani, de sehol sem találták. Most javában folyik utána a kutatás.

Guliver utazásai a pad alatt tiz év után humoros pechez vezettek

A zágrábi reál gimnáziumban tiz évvel ezelőtt az egyik órán az előadó tanár észrevette, hogy a kis Iván nem figyel a magyarázatra és kitarotán a pad alá néz. A tanár felszólította a figyelmetlen diákokat és ráparancsolt, mutassa meg mit olvas. A kisfiu piros arccal, szégyenkezve vitte a katedrához Swift „Guliver utazásai” című könyvét, amelyet a tanár eljokozott azzal, hogy az év végén visszaadja. A kisfiu azonban nem mert jelentkezni a könyvért, amely a tanárnál maradt.

A kisdiák azóta leérettségizett, leszolgálta a katonaságot is és eszébe jutott, hogy volt tanára még tartozik neki a „Guliver utazásai”-val. Levelt irt a már nyugdíjba vonult professzornak és felszólította, adja vissza könyvét. A ta-

nár válaszolt s kérte volt diákját, jöjjen el hozzá, hogy átadhassa a könyvet. A diák meg is jelent a tanár lakásán, de amikor a könyv átadására került a sor, kijelentette, hogy az nem az ő könyve és felszólította a nyugdíjas tanárt, fizessen neki százötven dinár kártérítést, majd amikor a tanár erre nem volt hajlandó, hetvenöt dinárra szállította le követelését. A tanár ennnyit sem akart fizetni és a „Guliver utazásai”-nak problémája megoldatlan maradt.

Azóta egy év mult el. A tanár meg is feledkezett a könyvről, amikor néhány nappal ezelőtt idézést kapott a zágrábi törvényszéktől — mint vádlott. Vádlott a „Guliver utazásai”-pörben. A volt diák bepörölte tanárát Swift halhatatlan regénye miatt.

— Bimbóhullás. Kardos Iluka, Kardos Sándor vízvezetési tisztviselő négy és fél esztendő kisleánya tiz heti súlyos szenvedés után meghalt. Halálát mélyen sujtott szülein kívül gyásolja nővére Dorika, nagyanyja övegy Orth Miklósné, két nagybátyja Ort Imre torma református lelkész, Orth Győző helybeli református segédlelkész és nagy számú rokonság. Temetése ma délután fél hat órakor megy végbe a harmadik kerületi temető halottasházából.

— Megfojtotta és utána felakasztotta szeretőjét. Szabó Zsófia püspökladányi asszonyt a lakásán fölakasztva holtan találták. A vizsgálat megállapította, hogy az asszonyt Nádházi Sámuel, vadházastársa megfojtotta, azután pedig felakasztotta. Nádházi a következő nyektől való félelmében felvágta ereit. Esméletlen állapotban a debreceni klinikára szállították. Felgyógyulása után törvény elé állítják.

*** Egyetemi tanár rendelései Lipova fiúdn.** C. Anca cluj egyetemi tanár, a hírneves nőgyógyász rendeléseit megfojtotta Lipovafüreden.

— Ismeretlen férfi holttestét fogták ki a Begából. Freidorf közelében tegnap kifogták a Begából egy fiatalember holttestét. A halott férfi ruháiban semmiféle igazoló iratot nem találtak és így személynazonosságát nem tudták megállapítani.

— A megtért gyermek. Ugron Ákos volt odorheui képviselő néhány esztendő előtt kilépett a Magyar Pártból és csatlakozott az ugynevezett kisgazdapárthoz. Ugron Ákos nemrég levelet intézett a Magyar Párt odorheui tagozatához és a pártba való visszafogadását kérte. A párt vezetősége úgy döntött, hogy Ugron Ákost visszaveszi a párt tagjai sorába, de annak leszögezésével, hogy Ugronnak módot kell találnia azoknak a tévedéseknek a jóvátételére, amelyek következtében a magyarság egységét károsodás érte.

— Emelkedett a hőmérséklet. Tegnap a meleg fokozódott. Dél előtt tizenegy órakor 25, délután négy órakor 28 fok meleg mutatott a hőmérő árnyékban. Estefelé a hőmérséklet némileg csökkent és nyolc órakor már csak 26 fok meleg volt. Délután kevés felhő gomolygott az égen, egyébként az idő derűs volt. A meteorológiai intézet jelentése szerint a legközelebbi huszonegy órában gyenge légáramlás várható egy-két helyen záporral és esővel, éjszaka a völgyekben és a mélyebben fekvő helyeken ködképződés lehetséges, a hőmérséklet nem változik.

— A sakkolimpiász. Münchenben megkezdődött a sakkolimpiász, amelynek első napján Románia csapata 5:3-ra verte Bulgária csapatát, míg Magyarország szintén 5:3 arányban győzött Esztország csapata ellen. Dánia—Izland 5:3, Ausztria—Lettország 4:5:3:5, Németország—Hollandia 5:5:2:5, Lengyelország—Franciaország 7:5:0:5, Jugoszlávia—Svájc 7:1, Svájc—Csehszlovákia 4:4, Olaszország—Norvégia 4:5:3:5, Brazília—Finnország 4:4.

— A debreceni nyári egyetem berekesztése. Debrecenben tegnap ünnepélyesen bezárták a nyári egyetemet. A záróünnepélyen tizenkét külföldi hallgató is mondott beszédet és pedig a legtöbben folyékony magyar nyelven, amelyet a nyáron sajátítottak el.

— Autóbaleset két halállal. Debrecen közelében súlyos autószerencsétlenség történt. Ferraud francia zenetörténész, Dutilleul párisi festőművész és Lajtha László dr. zeneszerző autón Debrecenbe érkeztek és résztvettek a nyári egyetem záróünnepségein, ahol előadásokat is tartottak. A társaság tegnap gépkocsin a Hortobágyra indult. A Kobarc-csárda közelében az autó egyik hátsó kereke kipukkant, mire a kocsifordult a tengelye körül, nekivágódott egy utszéli fának, majd az árokba fordult. Ferraud, aki az autót vezette, azonnal meghalt, rövid idő múlva Dutilleul is kilehelte lelkét. Lajtha sérülései nem adnak aggodalomra okot.

Iratkozzon be
a
CULTURA
kölcsönkönyvtárba
IV., Bulev. Carol 16.
Olvashatja a legjobb magyar és német könyvgyűjteményeket.
Déli Hírlap előfizetőinek 25 lei havonta.
Minden nap cserélhet.
Telefon 15-07.

— Vigyázat! Lászlósból maga alatt felgyújtotta a szénát. Az V. kerületi Círcavalatiune uton tegnap délután kigyulladt Junger Mátvás ötvenhét éves pszichai gazda kocsija. A gazda szénát szállított és közben cigarettára gyújtott. A cigaretta parazsa azonban a szénába hullott és ettől tüzet fogott. Junger Mátvás menteni igyekezett a szelkerbe fogott lovakat és ekkor a bal karján súlyos égési sebeket szenvedett. A mentők kórházba szállították.

— Kivágta anyja nyelvét. A Szabadka közelében levő Tótkeresztur községben Buzin Máté huszonhárom éves legényt az anyja megdorgálta. A haragos legény erre nekítádmadt anyjának, agyba-főbe vágta, majd ledobta a földre, azután éles bicskával többször kivágta a nyelvét. Mikor a falu népe erről értesült, agyon akarta verni a garázda legényt, akit a csendőrség csak nehezen tudott kimenteni. A fiut letartóztatták, súlyosan sérült anyját pedig kórházba szállították.

— Tiltott műtét áldozata. Secusigiu községben meghalt Friedrich Zsuzsanna harmincöt éves asszony. Az orvosi vizsgálat megállapítása szerint az asszony halála tiltott műtét következtében történt. Az a gyanu merült fel, hogy a tiltott beavatkozást saját maga hajtotta végre.

*** Budapestre érkeve a Keleti pályaudvarral szemben a Park Nagyszállóban megtalálja a kényelmét. Leszállított árak. E lap előfizetőinek 20 százalék engedmény.**

— Ha a gépkocsi felhajt a járdára. A brasovi Korona-szálló előtt súlyos szerencsétlenség történt. Gociman Eugen brasovi fiatalember a szálloda előtt álló gépkocsiját akarta megindítani. Valamilyen hiba folytán ez csak negyedóra erőfeszítés árán sikerült és ekkor olyan hirtelen indult el az autó, hogy felrohan a szálloda szállítottak, ahol műtétet hajtottak végre rajta. Három asszony könnyebb sérüléseket szenvedett.

— Tragikus szerencsétlenség áldozata lett Kovács Péter tizenkét éves gihadi fiu, aki a falu határában levő kutba esett és mire a szerencsétlenséget észrevették, már a vízbe fulladt.

— Rablás az utcán. Nizzában az egyik otani pénzüntézet két altisztje a francia bank fiókjában nyolcszáz ezer frankot vett fel. Az utcán hat ember támadta meg őket, elrabolta a pénzt és autón elmenekült.

*** Sik Sándor: Zsoltárokönyv.** A Szent István-Társulat kiadásában most megjelent új Zsoltárokönyv második kiadása, néhány szónyi javításon kívül, változatlanul adja az 1923-ban megjelent első kiadás szövegét. Évezredek óta a lelkek milliói merítették a zsoltárokból, a lelkiesség költészetének ebből a legmélyebb kútfejből. 263 lap Szent István-Társulat szép kiadásában füzeve 92.— lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál, Cluj.

Börkesztyű
Böröv
legszebben, legolesobban
„ERIKA“
saját műhelyében készül
I. Városháza-épület

— A bessenyey-telepi kisbuscu a szokásos népünnepély keretében, vasárnap, augusztus 23-án délután 4 órai kezdettel lesz az otani római katolikus egyházközség rendezésében. Szórakoztatásokról, hűsítő italról, zenéről a templom-téren felállított sátorban gondoskodnak.

— Japán—oros tárgyalás. Ota moszkvai japán nagykövet jelenleg Tokióban tartózkodik, ahol a külügyminiszteriumban tárgyalásokat folytat. Valószínűleg tartják, hogy a Japán és Szovjetorszoarszág közötti kapcsolatokat új alapokra fektetik. Rendezni akarják ezzel a Keletáziában mindegyre ismétlődő japán—oros határvillongásokat is. Szó van róla, hogy mindkét részről semleges területésávot hasitanak ki.

Sport

Három újabb országos rekord született az eforiai uszóversenyen és ezekből kettőt limisoarai uszók állítottak fel

— Verekedések. Verekedés közben megsebesült P a r c i u Nicolae 39 esztendőös vasuti fékező, akit mellén és karján szurt sebekkel szállítottak a mentők a kórházba. Verekedés áldozata lett Stoianovici Milan 26 éves második kerületi hentes is, akinek fejét bezúrták, míg Kelemen József 41 éves negyedik kerületi munkást ugyancsak bezúrt fejével és arcán vágással szállították kórházba a mentők. Egyik ellensége A l b o t a Lazar 35 esztendőös vendéglőst ütötte fejbe úgy, hogy fején súlyos sérüléseket szenvedett.

— Halállal végződött kirándulás. Miskolcon H i d v é g h y Lajos műszaki tanácsos, vasuti műhelyfőnök tragikus körülmények között halt meg. Kerékpáron Görömböly-Tapolcán nyaraló családjához igyekezett, amikor az országútot elütötte egy autóbusz. Hidvéghy lezuhant a kerékpárról és egy utszéli kőben olyan súlyosan ütötte meg a fejét, hogy kórházba kellett szállítani. Megoperálták, de életét nem tudták megmenteni és anélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna, meghalt. Családján kívül városunkban László Zsigmond dr., az Industria Economica részvénytársaság vezérigazgatója, akinek felesége az elhunyt nővére volt, sógorát gyászolja.

Színház

— Én és a kisöcsém. Ma, szerdán este újra kedves és hangulatos vig operett van a Nyári Színház műsorán. Én és a kisöcsém. Ennek az operettnél volt az elmúlt színeszenében a legzajosabb sikere és sokáig uralta a műsort. Ma este B. Lantos Ila és Badóczy Istvánnal a címszerepben Én és a kisöcsém játssza a Bácskay-társulat Dálnoky Dudus, R. Tóth Ica, Kozma Hugó, Fodor Dezső és Solthy Miklóssal a vezető szerepekben. Rendes helyárok.

Az én leányom nem olyan. Csathó Kálmán rendkívüli sikert aratott újdonsága Az én leányom nem olyan bemutatójára készül nagy szorgalommal a Bácskay-társulat. A rendkívül érdekes tárgyú vígjáték-újdonságot Kozma Hugó rendezi és részt vesz benne az egész társulat, B. Lantos Ila, Dálnoky Dudus, R. Tóth Ica, Réthy Margit, vendég, Hollósy, Kulcsár, Sugár Gitta, Badóczy, Bácskay, Román, Kovács, Fodor, Solthy és Szalay fellépéssel a főszerepekben.

Viktória. Pénteken este 9 órakor a szokásos 20 és 10 leies helyárral Ábrahám Pál nagyszerű operettjét a Viktóriát ismétli meg a Bácskay-társulat, az elmultheti felújítás kitünő szereplőivel.

Vasárnap este az Alvinci huszárok. Erdélyi Mihály sokáig pihentetett operettjét az Alvinci huszárokat eleveníti fel a Bácskay-társulat vasárnap este Kiss Elemér vendégfellépéssel.

A Nyári Színház műsora:

(Kedvezőtlen idő esetén előadások a teremben)

Szerda este 9 órakor: Én és a kisöcsém. Operett. Lantos Ila, Dálnoky Dudus és Badóczy Istvánnal. Rendes árak.

Csütörtök este 9 órakor: Nyitott ablak. Széncsókák vigoperett. Rendes árak.

Péntek este 9 órakor: Viktória. Ábrahám Pál világhírű operettje. 20 és 10 leies árak.

MOZI

MOZIK MŰSORA:

Szerda, augusztus 19.

Apolló-mozi: A nyomorultak.

Capitol-mozi: Minden asszonyt szeretek.

Preservatív a legmegbízhatóbb. Huszonhat állam egészségét óvja. Minden darab többszörösen ellenőrizve.

Eforiában véget értek az országos uszóbajnoki versenyek. A második napon is számos kitünő eredményt értek el a versenyzők. Az eredmények a következők: 200 m. gyorsuszás: 1. Kelemen (Targumures) 2 p. 28.3 mp., 2. Bohunitzky (Ilsa) 2 p. 28.8 mp. Ez az eredmény is jobb az országos rekordnál, amelyet Püllök (Ilsa) tartott. 100 m. női melluszás: 1. Orosz (CAC) 1 p. 40 mp., 2. Perlaky (Targumures). 100 m. gyorsuszás: 1. Bohunitzky (Ilsa) 1 p. 04.2 mp.,

2. Tóth (Targumures), 3. Slavescu (CFR). 3×100 m. vegyes staféta: 1. Ilsa 3 p. 52.5 mp., országos rekord, 2. CAC, 3. Targumuresi SC. 50 m. gyorsuszás: 1. Püllök (Ilsa) 28 mp., 2. Békés (Targumures). 4×50 m. női stafétauszás: 1. Ilsa, 2. Targumures, 3. CAC. 4×100 m. gyorsstaféta: 1. Targumuresi SC 4:25.5 p. országos rekord, 2. Ilsa, 3. CAC. 100 m. női gyorsuszás: 1. Balló (U) 1:27.5 p., 2. Rafael (Ilsa).

A sport diadalmas hősei a háború névtelen hőseinek áldoztak

Tegnap érkeztek vissza Budapestre a berlini olimpiász magyar bajnokai és a magyar olimpikonok. Lelkes ünneplésük már Hegyeshalomnál megkezdődött, ahol virágerdővel várták őket. Az ünneplés minden állomáson megismétlődött. A magyar olimpikonok vonata délelőtt negyedtizenegykor érkezett meg a budapesti keleti pályaudvarra, ahol Hóman Bálint kultuszminiszter, Szendy Károly polgármester, ifj. Horthy Miklós és nagyszámú közönség ünnepélyes fogadtatásban részesítette őket. Kedves jelenete volt a fogadtatásnak az, amikor a polgármester Zombory és Lőrinc olimpiai bajnokok rendkívüli előléptetésére és kinevezésére vonatkozó okmányt bemutattnakik. Zomboryt az Elektromos művek-

hez. Lőrinczet pedig a Helyiérdekű Vasúthoz nevezték ki és mindjárt előléptetésben is részesítették őket. A beszédek elhangzása után az olimpikonok és kísérierük kivonultak a pályaudvar előtti térre, ahol virágsóval borították el a diadalmas magyar versenyzőket, akik először a hősök emlékművéhez vonultak. Utközben a közönség elhalmozta őket virágokkal és sokszor áttörve a kordont, ujjongva ölelgették a boldog versenyzőket. A hősök emlékművéhez vezető utat csak másfél óra alatt tudták megtenni, mert a tömeg minduntalan megállította az autókat és tombolva éljeneztek azokat, akik dicsőséget szereztek a magyar sportnak. A Berlinben kapott babérszuszorukat a hősök emlékművére helyezték.

Kudarca fullad a tokiói olimpiász mert az európai nemzetek elmaradása miatt a japánok háziversenyévé zsugorodik

Alig három napja, hogy a berlini olimpiász véget ért, de máris megkezdődik az előkészület a következő olimpiára, amelyet Tokióban rendeznek meg a japánok. Különösen a japánok fognak erősen felkészülni és négy év múlva a világ csodálkozhatik a sárga szenzációkon. Általában az a felfogás alakult ki, hogy végzetes hiba volt Tokiónak adni az olimpiát. Az egész világ ismeri a japánok nagyratörő vágyait és ennek kielégülését most hathatósan elősegítették. Se Európának, se Amerikának nem érdeke hogy a sárga faj a saját birodal-

maon kapja el a többi világrész versenyzőit és ott a helyszínén, a sárgák előtt diadalmaskodják a fehérek felett. Mert senki sem kételkedhet abban, hogy a japán a maga tehetségével nem fejleszti olyan fokra a képességeit, hogy minden versenyszámban le tudja aratni a dicsőséget. Nem is lehet belátni, hogy miért kellett ezeket a lehetőségeket japán részre hához szállítani. Nem is valószínű, hogy ez simán menjen, mert nem képzelhető el, hogy a versenyzők tömegét hosszú hónapokra ki lehetne ragadni foglalkozási körükből. A bo-

nyóadalom jelei már Berlinben észleltek voltak és ugylászik már ki is a kult egy japánellenes front. Ebből a olimpiai játékok bukása is következhetik. Az offenzíva élén a családok vannak állanak, háttérben pedig az angolok, akiknek nincsen nyükre Japán kitüntetés. Sokan úgy magyarázzák a nemzetközi olimpiai bizottság bejelentését, hogy a bizottság egyes tagjai egy nagyszerű exotikus utazás kedvéért álltak Japán mellé. Nem is hiszi senki, hogy milyen veszedelemben forog a modern olimpiász, pedig nagyon is lehet, hogy az olimpiász, amely Berlinben elérte legmagasabb fokát, már hanyatlani kezd. És ha ez megténik, annak legfőbb oka az lesz, hogy megdöbbenés nélkül döntöttek a legközelebbi olimpia megrendezésének ügyében.

Románia és Délslávia a középeurópai Kupában

A romániai sportsajtó értesülése szerint a sportvezérek berlini tanácskozásain ismét felmerült az a terv, hogy a Középeurópa Kupát kibővítsék és abba Románia és Jugoszlávia legjobb csapatait is belevonják. Mauro olimpiai megbízott már utasítást is nyert az ehhez vonatkozó tervet elkészítésére. Mar a tervet az őszi Mitrocupa-konferenciára fogja bemutatni.

Vasárnap kezdődnek a nemzeti bajnoki meccsek

Augusztus 23-án, vasárnap megindulnak a nemzeti bajnokság küzdelmei. Csapatunk közül a lila-fehérek nyitják meg a bajnoki idényt. A Chinézul mérkőzését Aradon játssza le, ahol ellefele az AMEFA együttese lesz. Az arad munkáscsapat tagjai vasárnap győzelmi kondíciót árultak el, de a csapatnál még baj nincsen és így a lila-fehéreknek nagyon jó játékot kell mutatni, ha ő bemutatkozásukat sikerrel akarják megkezdni.

Owens nem akar versenyezni

A berlini olimpiáson résztvevő amerikai atléták elindultak Stockholmban, ahol résztvesznek a svédek elleni atlétikai viadalon. Owens, a többszörös amerikai néger bajnok fáradságával való hivatkozással bejelentette, hogy nem utazik el Londonból, mire a londoni amerikai ügyvivő Owens versenyjogát felfüggesztette.

Elmarad a Schmeling—Braddock meccs

Berlinből jelentik, hogy a szeptember hónapra tervezett Schmeling—Braddock öklövív mérkőzés valószínűleg elmarad, mert Braddock balkarján kújult egyik régi sérülése. Az orvosi kezelés eddig nem használt és valószínűleg műtétet kell rajta végezni. Ebben az esetben a világbajnok ez esztendőben nem állhat ki Schmeling ellen és a világbajnoki címért így csak a jövő évben lehet megtartani a mérkőzést.

Băile Lipova (A Bánság gyöngye)

Az ország legszebb és legmodernebb szénsavas-pezsög strandfürdője

SZIV és vérkeringési zavaroknál, vérnyomásnál, koszvénynél, máj- és vesemegbetegedéseknél, a vesevezeték zavarainál (prostata stb.) reumánál, ideggyengeségnél, neurasteniánál, valamint női betegségeknél gyógyulást nyújt.

Kérjen prospektust a következő címen:

Stațiunea Balneara S. A., Lipova

Fotó-amatőrök!

Rollfilm 6x9
8 felvétel 28 Scheiner
Lei 35.—
beérkezett

Ráldor Fotószaküzlet
I., Piata I. C. Brătianu 3

Közgazdaság

Huszonöt bánsági községben pusztít a sertésvész és ezekre elrendelték a zárlatot

Az utóbbi hetekben a vármegye különböző községeiben szörványosan fordult elő a sertésvész és attól lehetett tartani, hogy a betegség járványszennyező terjed el. A ciacovai, detai, gataiai, omboliai, periami és a központi járás egyes községeiben mutatkozott a sertésvész. Stanulet dr. állategészségügyi felügyelő, a vármegyei állategészségügyi hivatal vezetője azonnal megteremtette a szükséges intézkedéseket a betegség terjedésének megakadályozására. Huszonöt községre elrendelték a zárlatot, azonkívül intézkedtek, hogy a fertőzött községekben a disznó-

állományt oltások révén megvédjék a sertésvészről. Olyan gazdaságokban, amelyeknek tulajdonosai szegény emberek, az oltást a vármegye költségén végezték. Erre a célra eddig 225.000 leit fordítottak. Ezeknek az intézkedéseknek köszönhető, hogy a sertésvészt sikerült lokalizálni, sőt remény van rá, hogy az elrendelt állatzárlatot rövidesen feloldják. A zárlat alatt levő községekben természetesen egyelőre sertések sem élnek sem levágott állapotban nem szállíthatók. A nem fertőzött községekben a szállítást továbbra is akadálytalanul történik.

Az adóellenőrök egész hada szorgalmazza majd az adóbehajtást

Az adóbehajtás módja nem elégíti ki a pénzügyminisztert, aki elhatározta, hogy a közvetett adók behajtására újabb szigorú intézkedéseket fogantat. Az egyik ilyen intézkedés szerint az egyes pénzügyigazgatóságok mellé új felügyelőt neveznek ki, aki kizárólag a közvetett adók behajtását fogja ellenőrizni. Az új felügyelők számos ellenőrfelrett rendelkeznek majd, akik viszont a közvetett adó egyes válfajait, mint a forgalmi adók, örökösödési illeték, automobil adóból származó bevételeket kötelesek ellenőrizni. Különös gondot fordít a miniszterium a forgalmi adók ellenőrzésére. Az egyes vállalatoknál évenként legalább kétszer szigorú ellenőrzést kell tartani, amelynek során az előző évi forgalom és adófizetéssel kap-

csolatos összehasonlításra is sor kerül. A miniszterium ugyanis arra az álláspontra helyezkedik, hogy az önköltségi árak az előző évi árakkal szemben 25-30 százalékkal növekedtek és ebből azt a reményt lehet meríteni, hogy a közvetett adók összege is gyarapodni fog. Szigorú ellenőrzést kell gyakorolni a gyár- és vállalatoknál is és az ellenőrzés alkalmával az összes termelési tényezőket figyelembe kell venni. Amennyiben adóhátralék mutatkozik, nyomban meg kell tenni az intézkedéseket azok behajtására, ha pedig adóeltulajdonos fedeznek fel, akkor büntetési jegyzőkönyvet kell készíteni. A szigorú ellenőrzéssel remélik az adóbehajtást meggyorsítani és az adófizetők kötelezettségeik pontos betartására készíteni.

Szeptembertől kezdve csak gyenge borszeszből készült ecetet szabad gyártani vizezési tilalommal

A szőlőtermelés védelmére vonatkozó törvény alapján, amely a szeszgyártásra vonatkozólag is számos intézkedést tartalmaz, csak borszeszből lehet ecetet előállítani és legfeljebb csak kilenc fokos ecetet szabad forgalomba hozni. Számos üzem, amely töményecet gyártására rendelkezett be, úgy tett eleget a törvény előírásának, hogy továbbra is töményecetet gyártott és azt vizzel hígította úgy, hogy a kilenc fokot elérje. A töményecet gyártásánál valóban borszeszt használt fel nyersanyagként és így a törvény előírásainak eleget tettek. A miniszterium most azonban rendeletet adott ki, amelyben szigorúan megtiltotta az ecet-

nek vizzel való felhígítását és nem szabad kilenc foknál erősebb ecetet gyártani. Az üzemek gyártási rendszerének megváltoztatására a miniszterium megfelelő határidőt tűzött ki és engedélyt adott, hogy szeptember 16-ig az üzemek még töményecetet gyártsanak és azt vizzel hígítsák az előírt fokra. Ezen időpont után azonban nem szabad ecetet vizzel hígítani és a gyárak vezetőségét szigorúan megbüntetik, ha továbbra is töményecetet gyártanak. Ezzel azután a kiskereskedelem-ből is eltűnik a töményecet és a jövő hónap második felében már csak a gyenge borecetet lehet fogyasztási célokra forgalomba hozni.

Épül a timisoarai huskonzervgyár. Annak idején megírtuk, hogy egy belga részvénytársaság a városnak ajánlatot tett, hogy a vágóhid szomszédságában huskonzervgyárat létesít. A város az ajánlatot elfogadta és a gyár építése már folyamatban is van. A belga társaság a napokban beadványt intézett a városhoz és kérte, hogy az eredeti bevezetési tervek változtathasson és kifejtette, hogy a változtatás, amely 350.000 leibe kerül, a konzervgyár teljesítőképességét fokozza. A város ideiglenes bizottsága tegnapi ülésén a tervek kívánt megváltoztatásához hozzájárult.

Száz vagon intervenció vásárlás történt eddig a Bánságban. A bánsági gabonapiacra kielégítő kínálat mellett gyenge a kereslet. Ennek hatása alatt a nyolcvan kilós buza ára 405 leiről 400 leire csökkent. Ara nem fog tovább lemorzsolódni, mert a szövetséget megkapta a kormány utasítását, amely szerint a buza vagononkénti minimális ára 40.000 le. A szövetséget eddig 20 millió leit kapott a kormánytól az intervenció vásárlások-

ra. Az elmúlt héten a szövetséget közel száz vagon búzát vásárolt a Bánságban és a hetvenhét kilós három százalék idegen anyagot tartalmazó búzáért vagononként 40.000 leit fizetett. A tengeri irányzata jelenleg barátságos és ára 315 le. A piaci árak a következők: zab 360-365, takarmányárpa 260, korpá 265, kismalmi liszt a 30/70-es beosztásból zsákkal együtt 750, nagymalmi liszt a 30/70-es beosztásból zsákkal együtt 770 le.

Könnyítés a lipcei mintavásár árulnak behozatalára. Az idei őszi lipcei mintavásárral kapcsolatban megegyezés jött létre a berlini román-német kereskedelmi kamarával, hogy bizonyos német áru a lipcei mintavásáron keresztül behozható Romániába. Az előfeltétele ennek az, hogy a román importőrök a mintavásár német kiállításánál vásároljanak és az üzleti papirokat a mintavásár rendezőségénél lepecsételtessék. Az importőrök azután a berlini román-német kereskedelmi kamara lipcei kirendeltségénél jelentkezhetnek, amely a beviteli engedélyeket megszerzi.

Yacht-tea a Britanniában

Regény

Írta: S. KOVÁCS FERENC

11

— Teccik pancsóni, — mondja és a sapkájához emeli hanyagul nagylomha kezét.

— Kérem... kérem... — mondja a Málcsi néni idegesen — a bankba szeretnék menni... a betétemért... itt a könyvem...

— Most nem lehet, kérem! Tessék három után gyünni, — mondja öblös hangján és visszamegy a fülkéjébe.

— Három után? Igen, — gondolja a Málcsi néni — hát ezt előre tudhattam volna. Megfordul és kimegy a portán. Az utcán még egy pillanatil áll, aztán átmegy az uton és a szemben levő padra telepszik le.

Alig, hogy leült, a Braun ügynök jön a tér felől. A Málcsi néni elfordul, nem akarja észrevenni. A Braun házat akar vétetni a Málcsi néniel. Na ennél már igazán jobb helyen volt a pénz a Bankban. Kamatozott. Egy ház? Mit kezd egy házzal?

Az ügynök már ott jár a Málcsi néniel szemben a tulsó oldalon. Nem is néz át. A Málcsi néni most hirtelen egy ötlete támad. Talán mégis meg kellene hallgatni a Braunt? Most, amikor a pénz ugyanis ki kell venni... Feláll és átsiet a másik oldalon haladó Braunhoz.

— Jónapot, Braun ur!

— Ah, Málcsi néni nagysága? Hazafelé tart? Kezít csókolom.

— Nem, nem megyek haza, egy kis dolgom van erre felé... Mi újság, Braun? Hogy van? Mit csinál?

— Keszenem a kérdés, még mindig a régi foglalkozás van neked, de a nagyságának már nem is mernék ajánlani semmi. Meg sem hallgatja...

— Nézze, Braun, magának nem szabad haragudni,

én olyan ideges voltam az utóbbi időben. Tudja, a pénzem miatt. Tudja, az ember mindig remeg azért a pár megtakarított garasért.

— Ugyan, hát annak semmi értelem. Akinek a Földbankban van a betét, az nyugodtan alhat. Csak nézze erre a ház, nagyságam... Jó bolt ez, nem kell félni. Mir gesagt!

— Nem? — kérdezi a Málcsi néni csodálkozva és gondolja, hogy lehetséges, hogy a Braun még nincs értesülve a dolgokról. Na persze, honnan is tudná? Tudja, én mégsem vagyok egészen nyugodt. Hallottam már csodákról is. Tudja, szeretném, ha a pénzem valami biztosban felekedne.

— Málcsi néni, nagyságam, maga ne izéljen... Én... én ugyem hiszem magának. Maga most is csak huzni akarja engem. Nem, nem, engem nem lehet... Ah, én nem ajánlom magának többet semmi. Maga nem egy komoly vevő, Málcsi néni nagyságam... Maga csak ugratja az ember...

— Na, nem mondom, ha lenne valami jó vétel, azért megnézném. Tudja, a kamattal most ugyanis le akarnak menni négy és fél százalékra. Hát, én ennél többet szeretnék kapni.

— Nyolcat, Málcsi néni, nyolcat... annyit hoz egy ház! Természetesen beleértve a saját lakás is. De hét az minden esetre hoz. És a Braun ügynök szemem felragyogott. Boldog volt, hogy most nem ő szolgáltatta meg a Málcsi néni, hanem az jött hozzá. Több esélye van így az üzletnek. Már kezd is a zsebében kotorászni és több tervrajzot huz onnan ki. Megmutatja. Ez az, — mondja — ez épp a Málcsi néni nagyságának való. Mennyibe is szabad kerülni? Ötezerbe? Hát akkor ez az. Ez éppen ötezer.

A Málcsi néninek ez azonban sok volt. Ugy szeretné, ha még maradna is egy kevés készpénz. Kevés, csak éppen annyi, amennyit nem nagyon félős otthon tartani. Erre egy másik terv kerül elő a Braun zsebéből.

— Hát akkor ez az...

Egy ideig beszélgetnek, még néhány tervrajzot mutat a Braun, aztán abbamaradnak, hogy most rögtön meg is nézik, annál is inkább, mert a ház itt van a közelben. Elmennek, negyed óra múlva már beszélnek a ház tulajdonosával. Málcsi néninek nagyon tetszik a dolog. Komolyan veszi már a vételt. Málcsi néni alkuszik, a Braun segít neki. A háztulajdonos lassan, lassan száz pengőnként enged és a végén ötezerrel tartanak. Most a Braun az asztalra csap, megköti az üzletet. A hentes előleget kér, a Málcsi néniel nincs, csak száz pengő. Braun szívesen toldja meg még százszal, belenyúl a pénztárcájába és kéjjel huzza ki a zsebzást és adja a Málcsi néni kezébe. Ugy állapodnak meg, hogy négy nap múlva, amikor az átírás és minden rendben lesz, kell kifizetni az egész összeget.

Most már nem volt gondja a Málcsi néniel a pénze miatt és úgy érezte, hogy jó vételt csinált, mert a ház a hét egyszobás mellékházzal meg fogja hozni legalább is a hét százalékot, nem is számítva, hogy a saját lakásáért nem kell majd bért fizetni.

Valamivel három után érkezett meg a bank felé. Körülnéz... Emberek mennek el mellette... mennek be az épületbe. Talán, — gondolta — talán ezek is mind azért mennek be, hogy kivegyék a pénzüket. Aztán bemegy ő is. Felér a bank első emeleti pénztárhelyiségébe és odaáll a többi ember közé. Látja, hogy egyik is, másik is odateszi a betétkönyvet a hivatalnok elé és mondja: Betét 100 pengő... Ma a csoda, csak nem? Megbolondult ez az ember, hogy betesz pénzt ilyenkor, amikor... Na, de ilyet.

Most egy szolga kinézési ember kerül sorra. Tizenötezer, — ezt mondja. Málcsi néniel tátva marad a szája, mert természetesen ez is betét volt. Hja, persze, ezek az emberek nem tudják, de ő... ő, az egészen más... ő tudja, a Dani, persze, a Dani, az ért a dologhoz és tudja, hogy mikor van baj...

(Folyt. köv.)

Rádió

Szerda, augusztus 19. **Bucuresti.** Reggel 6.30: Ritmikus reggeli torna, utána rádiózsurnál. Majd hanglemezek és egészségügyi valamint háztartási tanácsadó. 1.30: Sportközlemények. 1.40: Hangverseny. Este 7: A rádiózenekar hangversenye. 8.20: A rádiózenekar hangversenyének folytatása. 8.55: Üzenetek. 9.10: Theodorescu Alexandru hegedűhangversenye. 9.40: Alkalmi csevegés. 9.45: Hanglemezek. 10.10: Enekhangverseny. 10.45: A kis rádiózenekar hangversenyének közvetítése. 11.45: Hírek francia és német nyelven a külföldi rádióhallgatók részére. Utána hírek a belföldi rádióhallgatók számára. **Budapest.** 7.45: Torna. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 1.5: Zenekari hangverseny. 1.30: Hírek. 2.30:

Hegedűhangverseny. 3.5: Enekhangverseny. 3.40: Hírek. 5.15: Előadás. 5.45: Hírek. 6: Jánbor Ila magyar nótákat énekel, cigányzenekari kísérel mellett. 7: A magyar Anyák Nemzetvédő Bizottsága ünnepségének közvetítése. 7.35: Előadás. 8: Rádiószalózenekar. 9.10: A csárdás című operett közvetítése. 10.15: Hírek. 11.45: Hírek. 12.35: Hanglemezek. 1.5: Hírek. **Budapest II.** Este 8.20: Előadás. 9: Zongorahangverseny. 9.35: Zenekari hangverseny. 10.50: Hírek. **Bécs.** Délután 6: Hangverseny. 8.30: Rádiózenekar. 11.10: Szimfonikus-hangverseny. **Berlin.** Este 9: Katonák és Hitler-ifjak közös estje. 9.50: Rádiózenekar. **Deutschlandsender.** Este 8: Népdalok. 9.10: Hanglemezek. **Pozsony.** Este 7: Ludwig: A magyarok művelődési kötelességei Csehszlovákiában. Előadás.

Csütörtök, augusztus 20. Bucuresti. Reggel 6.30: Ritmikus reggeli torna, utána rádiózsurnál. Majd hanglemezek, egészségügyi és háztartási tanácsadó. 1.30: Sportközlemények. 1.40: Hangverseny közvetítése. Este 7: A kis rádiózenekar hangversenyének közvetítése. 8: Felolvasás. 8.20: A rádiózenekar hangversenyének közvetítése. 9: Alexandrescu Eremia énekhangversenye. 9.20: Felolvasás. 9.30: Jazz. 10.45: A Maréu-zenekar hangversenyének közvetítése. 11.45: Hírek francia és német nyelven a külföldi rádióhallgatók részére. Utána hírek a belföldi rádióhallgatók számára. **Budapest.** Reggel 9: Szent István napi körmenet közvetítése. 10: Katolikus istentisztelet. 11.40: Hírek. 12.15: Hanglemezek. 1.30: Órszűrtés közvetítése. 2.20: Rádiókrónika. 2.40: Hangverseny. 4: Előadás. 4.30: Cigányzene. 5.10:

Móricz Zsigmond elbeszélése. 5.40: Hangverseny. 6.20: Szalózene. 7.5: Hóman Béla dr. előadása. 7.35: Stefánia Imre Liszt-veket zongorázik. 8.20: Az István király mű tragédia közvetítése. 10: Hírek. 10: Szent István napi tűzijáték és ünnepi közvetítése. 11.20: Zenekari hangverseny. 12.30: Cigányzene. 1.5: Hírek. **Budapest.** Délután 6.20: Előadás. 7.10: Szalózene. 7.35: Hanglemezek. 10.30: Hangverseny. 11.50: Hírek. **Bécs.** Délután 4.50: A magkiállítás a bécsi őszi vásáron. Este 8.5: Falstaff című opera közvetítése Salzburg. **Berlin.** Este 8: Szórakoztatózene. 9.40: Zongorahangverseny. **Luxemburg.** Este 11: Liszt: A Faust szimfóniából. **Varsó.** Este 8.45: Magyar zeneest.

Apróhirdetések

Oklatás

Pótvizsgára előkészítés

új, bevált módszer alapján, francia, német, számtan és kereskedelmi tárgyakból. **Cím:** Jachan könyvkereskedés, I., Bánáti Ban. egyesület-palota (színház mellett). Telefon 17-85. (4397)

Pótvizsgák. lelkiismeretesen előkészít vizsgaelőkészítésben nagy gyakorlatlaltal bíró hölgy, elsősorban román nyelv és irodalomból, franciából, történelemből stb. **Cím:** I., Bulev. Regina Maria 3. II. em. 6 ajtó. Értekezni lehet minden délután 4—6 óra között. Eddigi sikerei: garantálják az eredményt.

Alkalmazás

Mindenes

aki a főzéshez ért, azonnal felvétetik. **Cím:** Str. Mircea Voda 3.

Jobb nőt

vagy lányt keresek kis háztartásba. **Cím** a kiadóban. (4581)

Állást keres

32 éves

erőteljes férfi, bármilyen munkát elvállal. Vendéglőben esetleg csapos, vagy háziüzem teendőket is ellátná. **Timisoara I., Str. Galati 4. Szabó Imréné.** (4412)

Raktárnok

vagy ehhez hasonló állást keresek. Bővebbet a kiadóba. (4473)

Bármilyen állást

keres ügyes, megbízható leépített kereskedősegéd. Cimeket kérem a kiadóba leadni. (4528)

Soffőr,

ki a szerelésben perfekt, állást keres. Cimeket kérem a kiadóba leadni. (4584)

Az ország egyetlen vendéglátó ipari szaklapja

Gazeta Restauratorilor si Hotellerilor Vendéglősök és Szállodások Lapja

Timisoara I., Strada Caruso 3 megjelenik minden szombaton. Ott kell legyen minden vendégiparos asztalán

HIRDESSEN

A DÉLI HIRLAPBAN

Lakás

1 szobás

fürdőszobás lakást, szeptember 1-re keresek. Cimeket „Házaspár” jeligére a kiadóba kérlek. (4474)

Kiadó

modern 2-szobás családi ház, II., Str. Demetriad 7, szemben a II. kerületi állomással. (4572)

Lakás

szép egyszobás és kétszobás, fürdőszobával, kiadó. Legszébb helyen, park és virágkertek. III., Piata Crucii 2. (4578)

Modern

3 szoba, alkov, fürdőszoba, ujonnan festve és mázolván, emeleten a főútvonalon, jutányosan kiadó, azonnalra, esetleg nov. 1-re. IV. ker., Bulev. Carol 16. (4585)

Csinosan butorozott

szobát saját fürdőszobával, új épületben, keresek. Előnyben gőzfűtés vagy cserép-kályha. „Siemens — mérnök” jeligére. (4596)

2 szobás

fürdőszobás, előszobás lakás a IV-ik kerület elején, kerestetik. Cimeket kérek a kiadóba leadni. (4475)

Három szoba

hall, 4 szoba nagy terrasszal és külön loggiával, szép fekvésű, teljesen modern villalakás, központi fűtéssel, szeptember 15-től kiadó. Megtekinthető délelőtt 11—1-ig, délután 5—8-ig, III., Str. Gen. Mosoiu 8, Löwi-villa, földszint. (4550)

I. kerület,

villanegyedben modern 4-szobás lakás kerti és utcai terraszokkal november 1-re, kiadó. I., Bulev. Diaconovici Loga 26. (4586)

Szép két szobás

fürdőszobás utcai lakás, azonnalra olesón kiadó, I., Str. Marasesti 14. a háztulajdonosnál. (4587)

Nagyobb kertgazdaság

nagy lakóházzal és gazdasági épületekkel, bérbe adandó vagy eladó. Bővebbet „Timisoaran” jelige által. (4594)

Családi ház

háromszobás lakással, eladó. **Cím** a kiadóhivatalban. (4589)

Adás-vétel

Előszoba

garderobszekrény, megvételre kerestetik. Cimeket kérem „Vétel” jeligére a kiadóba leadni. (446)

Gyönyörű

hagyma, étkezési célokra, házhoz szállított, 1000 g-os csomagokban, 1 kg-ért 1000 g-ért. Szekeres Kálmán, Cernăuți. (458)

Ha szép akar lenni
Használjon KULKA-téle lilium-tejkrémet, lilium-tejszappant, liliumpudert három színben. Kapható kizárólag a **Városi gyógyszerárban** a „Fekete Sasoz” I., Piaja I. C. Brătianu

Különléte

Varga István

szakműszerész, az összes speciális gépeket mint kerékpárok szakszerű javítását vállalja, II., Str. Stefan cel Mare 39. (4592)

Olesón

és jutányosan vállal ártézi és mély fúrásokat. M. Ghergheli, II., Str. Stefan cel Mare 48. (4592)

Találmány

kiaknázásához társat keresek 100.000 l. készpénzzel, mely biztosított. Leveleket kiadóba „Ritka jövedelem” jeligére. (4590)

Elpocsékolta eddig

a beszakadt, molyragott vagy kiégett ruháit. Most műtömmel (müstoppolással) művésziesen és olesón beszöveheti és ismét használhatóvá teheti Kemény Kláránál, IV Bulev. Carol 29, II. 6. (4595)

Fordító-irodám

I., Piata Brătianu 2 sz. alatt, (a Déli Hírlap mellett) van, ahol, mint eddig is olesón vállalom kérvények, kereskedelmi levelek, szerződések, bizonyítványok stb. kifogástalan fordítását, illetve leírását román, magyar, német, francia, angol, olasz, szerb, cseh és orosz nyelven

N. MAGDU

román nyelv és gyorsírás-tanár, Bucuresti és Timisoara város volt első fordítója.

1936. LIPCSEI ŐSZIVÁSÁR

Augusztus 30-tól szeptember 3-ig

60 százalék utazási kedvezmény az összes német birodalmi vasutakon!

Felvilágosítást nyújt: **Angerbauer Jenő**, tb. képviselő, Timisoara I., Str. Gen. Praporgescu 2. Telefon 70

Leipziger Messamt / Leipzig / Deutschland

Megsokszorozza kerestetét, ha a Növényvédelem és Kertészet

tanácsai alapján kezeli gyümölcsösét, kertjét, szőlőjét, gazdaságát. Előfizetési árak (mindkét lapra együtt): negyedévre 100— lej, félévre 200— lej, egész évre 400— lej

Kedvezményes szakkönyv-akció az előfizetőknek: Aki előfizet a Növényvédelemre, alábbi

4 könyvet Horn: Gyümölcsfák nyeseése — Urbányi: Gyümölcsfák betegségei — Jécsai: Hogyan készítsük el virágos kertünket — Sántha: Szőlő kártevői

önköltségi áron 80— leiert kapják.

Még ma kérjen ingyen mutatóvanszámot (5 lef bélyeg beklüldése ellenében) a DÉLI HIRLAP kiadóhivatalától, Timisoara. Előfizetési megrendelését azonnal intézzük.